

Raport de activitate pentru anul 2023

Comisia Națională de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior

Preambul

Comisia Națională de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS) este un organism consultativ al MEN, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile cu Legea învățământului superior 199/2023 și actualizările în vigoare. Comisia Națională de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior continuă activitățile Consiliului Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (art. 1 din Ordinul ME 6902/2023).

Introducere

Actualmente, CNSPIS are atribuțiile, componența generică și funcționarea reglementate prin OMEN 3921/08.06.2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Statistică și Prognoză în Învățământul Superior. Componența nominală a CNSPIS este menționată în OMed 3364/10.03.2022 și Ordinul 6902/2023 privind aprobarea setului de indicatori de monitorizare a învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii.

Modul de organizare a activității CNSPIS

CNSPIS în 2023 a fost alcătuit din 17 membri. Biroul Operativ al CNSPIS este format din 5 membri: președintele, cei doi vicepreședinți, secretarul general și purtătorul de cuvânt.

CNSPIS lucrează cu 3 grupuri de lucru permanente denumite comisii (coordonate de vicepreședinți și secretarul general):

1. Comisia de prognoză în învățământ superior (6 membri)

2. Comisia de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU (6 membri)
3. Comisia de statistică și monitorizare în învățământ superior (4 membri)

Ca urmare a Ordinului privind componența nominală a CNFIS doi membri ai CNSPIS și-au înaintat demisiile.

În anul 2023 Consiliul s-a întâlnit în **9** ședințe plenare la care majoritatea membrilor au participat direct, prin prezență fizică sau prin videoconferință; de asemenea, de câte ori a fost nevoie, membrii Consiliului au analizat și aprobat documentele pregătite de Biroul Operativ al CNSPIS sau comisiile de specialitate.

Între ședințele plenare, activitatea curentă a Consiliului a fost asigurată de Biroul Operativ și de comisiile permanente ale CNSPIS, fiind totodată sprijinită de secretariatul tehnic pus la dispoziție de UEFISCDI. Au fost **20** ședințe de Birou Operativ în principal pentru pregătirea documentelor ce au fost trimise consiliului spre analiză înainte de fiecare ședință de plen, și **3** ședințe ale Comisiei de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU.

În tabelele de mai jos sunt prezentate activitățile și hotărârile luate în cadrul ședințelor CNPIS:

Tabel 1. Ședințe plenare de Consiliu 2023

Data	Activități
27.01.2023	☒ Prezentare Raport anual de activitate al CNSPIS pentru 2022 ☒ Discutarea și aprobarea planului de activitate al CNSPIS pentru anul 2023
24.02.2023	☒ Analiza procesului de raportare în platforma ANS de către universități cu data de referință 1 octombrie 2022
24.03.2023	☒ Strategii de reducere a abandonului universitar – Proiectul ROSE ☒ Studiu privind abandonul universitar: "ABANDONUL ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ROMÂNESC – Definire, măsurare, interpretare
26.05.2023	☒ Calitate în învățământul superior. Rankingurile internaționale și relevanța acestora pentru evaluarea universităților din România
30.06.2023	☒ Analiza procesului de raportare în platforma ANS de către universități cu data de referință 1 ianuarie 2023

28.07.2023	☒ Prezentare studiu privind angajabilitatea absolvenților de învățământ superior din România ☒ Prezentare adresă Ministerul Educației referitoare la "Propuneri pentru elaborarea setului de indicatori privind monitorizarea învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii"
29.09.2023	☒ Actualizarea indicatorilor de monitorizare a învățământului superior. Elaborarea unor propuneri pentru actualizarea sistemului (eliminarea redundanțelor din cadrul sistemului) național de indicatori de monitorizare a învățământului superior din România
24.11.2023	☒ Elaborare draft notă de fundamentare a cifrei de școlarizare pentru anul 2024 ciclurile licență, master și doctorat ☒ Propuneri de studii / rapoarte utile pentru activitatea CNSPIS în sprijinirea politicilor publice ale Ministerului Educației
15.12.2023	☒ Prezentarea documentului privind "Fundamentarea cifrei de școlarizare pentru anul 2024-2025" ☒ Prim draft al Planului de activitate al CNSPIS pentru anul 2024

Tabel 2. Ședințe Birou Operativ 2023

Data	Activități
20.01.2023	☒ Discutarea draftului de raport privind activitatea CNSPIS din anul 2022 ☒ Pregătirea ședinței Consiliului din 27.01.2023
21.02.2023	☒ Pregătirea ședinței Consiliului din 24.02.2023
22.03.2023	☒ Pregătirea ședinței Consiliului din 24.03.2023
24.04.2023	☒ Activitatea planificată de CNSPIS din lunile mai – iunie 2023
22.05.2023	☒ Pregătirea ședinței Consiliului din 26.05.2023
27.06.2023	☒ Pregătirea ședinței Consiliului din 30.06.2023
25.07.2023	☒ Pregătirea ședinței Consiliului din 28.07.2023
02.08.2023	☒ Pregătirea și structura documentelor de lucru în vederea elaborării răspunsului pentru solicitarea ME referitoare la setul de indicatori privind monitorizarea învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii
04.08.2023	☒ Analiza raportului privind Indicatorilor de Monitorizare pentru Învățământul Superior din România din cadrul proiectului „Calitate în învățământul superior: internaționalizare și baze de date pentru dezvoltarea învățământului românesc”
08.08.2023	☒ Discuție despre sistemul de indicatori și necesitatea unui mecanism de identificare și soluționare a redundanțelor și a unui mecanism de introducere, modificare sau eliminare a unui indicator
16.08.2023	☒ Prim draft al documentului Analiza sistemului de indicatori și mecanismele de identificare și tratare a redundanțelor

21.08.2023	✓ Finalizarea documentului privind Mecanismul de identificare și tratare a redundanțelor și documentul referitor la Mecanismul de introducere-modificare-eliminare indicator
22.08.2023	✓ Votul în Birou al răspunsului final pentru Ministerul Educației privind propunerile pentru elaborarea setului de indicatori privind monitorizarea învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii
26.09.2023	✓ Pregătirea ședinței Consiliului din 29.09.2023
05.10.2023	✓ Propunerile privind categoriile majore de indicatori de monitorizare a învățământului superior
13.10.2023	✓ Propunerile privind categoriile majore de indicatori de monitorizare a învățământului superior
18.10.2023	✓ Activitatea planificată de CNSPIS din lunile noiembrie - decembrie 2023
27.10.2023	✓ Notă de informare către Ministerul Educației cu privire la componența incompletă a CNSPIS după retragerea din consiliu a doi membri numiți în CNFIS. ✓ Propuneri pentru studii care pot sprijini activitatea CNSPIS și care pot fi agregate într-un plan sectorial anual, de studii, al Ministerului Educației: P1: Definirea completă a indicatorilor din sistemul de monitorizare, colectarea datelor și realizarea raportului de analiză 2024; P2: Construirea și consolidarea sistemului unic de raportare la nivelul învățământului superior din România.
22.11.2023	✓ Prezentarea documentului privind "Fundamentarea cifrei de școlarizare pentru anul 2024-2025" ✓ Pregătirea ședinței Consiliului din 24.11.2023
13.12.2023	✓ Pregătirea ședinței Consiliului din 15.12.2023

Tabel 3. Ședințe comisii CNSPIS 2023

Data	Comisia /Activități
Comisia de prognoză în sistemul de învățământ superior	
	✓ Comisia 1 nu s-a întrunit în anul 2023
Comisia de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU	
20.02.2023	✓ Analiza procesului de raportare și a raportărilor în ANS de către universități cu data de referință 1 octombrie 2022
26.06.2023	✓ Analiza procesului de raportare și a raportărilor de către universități în ANS cu data de referință 1 ianuarie 2023
19.12.2023	✓ Analiza procesului de raportare și a raportărilor de către universități în ANS cu data de referință 1 octombrie 2023
Comisia de statistică și monitorizare în învățământul superior	
	✓ Comisia 3 nu s-a întrunit în anul 2023

Rezultate

Încă din anul 2017 CNSPIS a realizat o fundamentare a cifrei anuale de școlarizare la cererea Ministerului Educației Naționale, iar începând cu 2018 Consiliul s-a preocupat și a realizat o fundamentare a cifrei de școlarizare pentru licență, masterat și doctorat printr-o formulă de calcul ce poate fi utilizată pe termen lung, care pornește de la angajamentele naționale ale României de la nivel european (țelul ca în 2020 România să atingă procentul de 26,7% absolvenți de studii superioare raportat la cohortele din intervalul de vârstă 30-34 de ani, obiectiv asumat prin Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020 aprobată prin HG 565/2015) și ia în considerare datele demografice ale populației și numărul de înmatriculați în anul I care finalizează studiile de licență. Conform acestei metodologii, cifra de școlarizare propusă de CNSPIS pentru învățământul de licență public nemilitar pentru anul 2023-2024 este de 66000 de locuri.

Trebuie subliniat faptul că metodologia propusă este reanalizată anual, cuprinde coeficienți de corecție și este centrată pe o viziune de predictibilitate luând în considerare de fiecare dată indicatori de proporții din ultimii 5 ani și nu doar pentru anul în curs, eliminând riscul de a produce modificări ample alternative.

Formule de calcul similare au fost elaborate și aplicate și pentru fundamentarea propunerilor cifrelor de școlarizare pentru studiile de masterat și doctorat.

La masterat a fost creată o formulă în funcție de numărul de locuri de la licență, încercând să se integreze în formulă partea de constantă în sistem în urma analizării alocărilor anterioare realizate prin hotărârile de guvern. A fost găsită o modalitate de verificare a acestei formule, prin faptul că a fost observat un raport constant între cifra de școlarizare de la masterat și numărul de absolvenți de licență. Cifra propusă de Consiliu este de 35.500 de locuri bugetate la masterat pentru învățământul public, cu excepția învățământului militar.

Pentru doctorat, cifra de școlarizare propusă este rotunjită la 3.200 de locuri și a reieșit prin aceeași modalitate de calcul ca și la masterat la care s-a aplicat un coeficient de corecție. În ultimii ani se observă o cerere excedentară pentru doctorat cumulată cu un transfer de locuri

între cicluri de studii universitare spre locuri-granturi la doctorat și de aceea se propune luarea în considerare a unui coeficient de corecție.

Astfel, Consiliul a propus următoarele cifre de școlarizare pentru licență, masterat și doctorat: 66.000 de locuri licență, 35.500 de locuri masterat și 3.200 de locuri doctorat. Propunerile Consiliului au cuprins și prevederea ca eventuale variații generate de aspecte ce nu au putut fi luate în considerare în nota de fundamentare sunt justificate și este recomandabilă limitarea lor la 5% din numărul total de locuri.

În aceste fundamentări, Consiliul a considerat că este foarte importantă asigurarea stabilității și predictibilității funcționării sistemului de învățământ superior din România în ansamblul său și a fiecăreia dintre instituțiile de învățământ superior, fapt reflectat și în păstrarea unor raporturi cvasi-constante între cifrele de școlarizare propuse pentru cele trei cicluri de studii universitare: licență, master și doctorat.

După finalizarea validării raportărilor de către universități cu data de referință 1 octombrie 2023, valorificând datele disponibile pentru perioada 1 octombrie 2017-1 octombrie 2023, CNSPIS a realizat o estimare a ratei de promovabilitate a studenților pentru anul universitar 2024-2025, pentru fiecare ciclu de studii. Astfel, am putut compara numărul de studenți înmatriculați în anul I și numărul de absolvenți pe cohortă pentru programele de licență de 3 și de 4 ani, mai puțin pentru câteva domenii pentru care raportarea în ANS este comună pe domeniu indiferent de numărul de ani de studii (3 sau 4 ani) și integral numărul de studenți înmatriculați în anul I (în 2017) și numărul de absolvenți pe cohortă pentru programele de licență de 5 și de 6 ani.

Comisia de prognoză în sistemul de învățământ superior a continuat să analizeze principiile, premisele, instrumentele și datele de intrare pentru fundamentarea viitoarei metodologii de elaborare a prognozelor referitoare la învățământul superior. În cadrul comisiei, a fost monitorizată dinamica ratei de absolvire pe anumite programe de studii de licență, cu scopul de a documenta viitoare activități de monitorizare a evoluției învățământului superior românesc și a corelării cu evoluția pieței forței de muncă.

În urma analizelor realizate de *Comisia de monitorizare și analiză raportări în platforme electronice pentru învățământul superior ANS & RMU* a procesului de raportare și a raportărilor de către universități în ANS cu data de referință 1 octombrie 2022, 1 ianuarie 2023 și 1 octombrie 2023 au fost identificate erori de raportare din partea unor universități, aceste universități primind prin intermediul UEFISCDI invitația de a le remedia. De asemenea, au fost rulate noile validări propuse în anii trecuți de Comisie și au fost propuși noi indicatori pentru validarea informațiilor sau o redefinire a unor indicatori. Aceste propuneri continuă din 2019 și coroborate de UEFISCDI cu propunerile CNFIS au fost trimise la minister, iar ca urmare a acestora au fost redefiniți anumiți indicatori din procesul de raportare în ANS.

Comisia de statistică și monitorizare în învățământul superior a fost implicată activ în analiza sistemului de indicatori de monitorizare a învățământului superior pentru identificarea redundanțelor. A participat la pregătirea documentelor solicitate de către MEN și a contribuit la realizarea activității “Actualizarea indicatorilor de monitorizare a învățământului superior. Elaborarea unor propuneri pentru actualizarea sistemului (eliminarea redundanțelor din cadrul sistemului) național de indicatori de monitorizare a învățământului superior din România”. Comisia de statistică și monitorizare în învățământul superior este preocupată permanent de definirea completă a indicatorilor existenți, identificarea și tratarea redundanțelor existente, introducerea de indicatori noi, modificarea sau/și eliminarea de indicatori existenți.

Propuneri de măsuri ce urmează a fi implementate în perioada următoare

Conform legislației în vigoare, CNSPIS are ca atribuții principale elaborarea și actualizarea permanentă a indicatorilor de monitorizare a învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii. Pentru realizarea acestora, precum și pentru fundamentarea unor politici publice bazate pe date și pe studii riguroase, capabile să asigure progresul sustenabil al sistemului de învățământ superior din România și contribuția acestuia la dezvoltarea economico-socială a țării, CNSPIS propune:

- Adoptarea prin ordin de ministru a unui mecanism de optimizare a **sistemului național de colectare de date primare** în învățământul superior, prin care să se evite multiplicarea excesivă a obligațiilor de raportare statistică a unor date de către universități, să se instituie un **Sistem Unic de Raportare** și să se definească proceduri clare de consultare între diversele instituții cu atribuții – Ministerul Educației cu consiliile sale consultative (în principal CNFIS și CNSPIS) și cu instituțiile aflate în subordinea sa (UEFISCDI), Institutul Național de Statistică, ARACIS – și instituțiile de învățământ superior. Aceste proceduri vor trebui să cuprindă atât maparea și eliminarea graduală a redundanțelor, cât și prevederi pentru propunerea, pilotarea și aprobarea implementării unor indicatori noi.
- Finalizarea implementării unui mecanism care să permită **monitorizarea și analiza inserției pe piața muncii din România a absolvenților de studii superioare** de la ciclurile de licență, masterat și doctorat. În acest moment se pot accesa o serie de date din Revisal corelate cu RMU.